

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret*, udg. af F.J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 279. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg10-shoot-idm140342679617280/facsimile.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

NOTER

- ene Kirkens Dogmer i eet sammenhængende System. - *Terminus*, Fagudtryk.
- S. 123. *provisionale*, foreløbige.
- S. 124. *Examen*, Undersøgelse. - *Interesse*, Egennytte. - *Docilitet*, Lærvillighed. - *Assurance*, Selvtillid. - *Reformerede*, Calvinister. - *Prælat*, den franske Teolog Bossuet (1627-1704). *Histoire des Variations des Eglises protestantes* udkom 1688.
- S. 125. *Infalibilitet*, Ufejlbarehed. - *Concilii Canon*, Kirkeforsamlingsbeslutning. - *Suiter*, Følger. - *Desertion*, Frafald. - *Judicium*, Skøn, Dom.
- S. 126. *Malebariske*, fra Malabarkysten, hvor Trankebar ligger. - *Est etc.* Intet er saa sørgeligt som Bymenneskets Lod; for den fattige Bonde staar store Goder til Rede. - *U-leiligheder*, Ulemper, Besværligheder. - *Lemmer*, Medlemmer. - *den underjordiske Anordning*, Niels Klim, Kap. VII.
- S. 127. *Exactioner*, Opkrævninger; Afgifter. - *daarlig*, uklog.
- S. 128. *Mestecios etc.* Spansk Mestizo, Mestiz er Blanding af Hvid og Indianer; tresalbo er Blanding af Mestiz og Indianer; cuatralbo af Mestiz og Hvid. - *af particulis heterogeneis*, lat. af uensartede Dele. - *characteriserede*, givet en vis Titel eller Værdighed. - *Expectantz*, Løfte; Krav. - *Succession*, Efterfølgelse i Rettighed. - *designeret*, forudbestemt. - *entia in potentia*, lat. Væsener med Muligheder.
- S. 129. *Sollicitationer*, Ansøgninger. - *delicate*, sarte; forvænte. - *giør lige*, gør Gengæld.
- S. 130. *Ferle*, Træstok med en rund Klump eller Plade i den ene Ende. - *Præparatorier*, Forberedelser. - *præudia*, lat. Forspil.
- S. 131. *disputare*, nægte Retten til. - *Miner*, Minegange (anlagt for at skaffe sig Adgang til fjendtlige Befæstninger). - *Stormstier*, Stormstiger. - *appliceres*, anbringes. - *paa Discretion*, paa Naade og Unaade. - *Plenipotentiariet*, Befuldmægtigede. - *rapporterer sig til*, henholder sig til. - *Tamperretten*, Ægteskabsdomstolen. - *flyde end nogle*, kommer endog nogle Herligheder. - *Lazaret*, Hospital.
- S. 132. *Uxorem etc.* Epigrammet oversættes af Holberg selv. Dog ændres de to sidste Linier, der opr. lød: jeg vil ikke vide af nogen Yderligheder, Middelvejen er min Lyst og midt mellem Yderpunkterne gaar en Mand sikrest med sin Ægtefælle. - *solut Stiil*, Prosa. - *stiv*, stædig. - *for min Pande*, dvs. kunde give mig Horn. - *Qvæ etc.*, lat. Hun som er let, er tung; thi hun tynger ved sin Lethed.
- S. 133. *Poema*, nemlig Zille Hans Datters *Gynaicologia* eller Forsvars Skrift for Qvinde-Kønnet. Se Bind II, S. 387 ff. - *Vita etc.*, Mit Liv er ærbart, min Muse er kaad. Ovid, *Trist.* 2, 354. - *særdeles*, specielle. - *allegerer*, anfører. - *forsyne*, tilfreds-